

คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร
ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
Characteristics of Effective Work Group and Personnel's Needs
of Municipal Schools in Education Group 1

ณัฐชยานันต์ ทองธรรมจินดา*
Nutchayanun Thongthumjinda
สำเร็จ อ่อนสัมพันธุ์**
Samrerng Onsampant

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 2) ความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความ ต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัด เทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 จำนวน 44 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู เทศบาล รวม 176 คน เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ตามแนวคิดของดูบริน (DuBrin) และความต้องการของบุคลากรตามทฤษฎีของแมคเคลแลนด์ สถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่ม การศึกษาท้องถิ่น ที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะ ของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลมีความสัมพันธ์กับความ ต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: กลุ่มงาน/ความต้องการของบุคลากร

Abstract

The purposes of this research were to find out: 1) characteristics of effective work groups of Municipal Schools in Education Group 1; 2) personnel needs of Municipal Schools in Education Group 1 and 3) the relationships between characteristics of effective work groups and personnel needs of Municipal Schools in Education Group 1. The sample was 44 Municipal

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Schools in Education Group 1 and the respondents were 176 administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire regarding characteristics of effective work groups based on DuBrin's concept and personnel needs based on McClelland's theory. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The finding revealed that: 1) The characteristics of effective work groups of Municipal School in Education Group 1, as whole and individual, aspects were at a high level. 2) The personnel needs of Municipal School in Education Group 1, as whole and individual aspects were at a high level. 3) There was a relationship between the characteristics of effective work group and personnel needs of Municipal Schools in Education Group 1 at .01 level of significance.

Keyword: Work Group/Personnel's Needs

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งชีวิต เมื่อก้าวโดยภาพรวม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทยหลักเลียงไม่พ้นจากสิ่งต่อไปนี้คือ 1) คน ได้แก่ ครู ผู้บริหาร/คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรฝ่ายสนับสนุนซึ่งรวมไปถึงบุคลากรในหน่วยงานต้นสังกัด เช่น ศึกษานิเทศก์ และผู้เรียน 2) ระบบ อันได้แก่ ระบบการเรียนการสอน การบริหารจัดการและระบบความคิดความเข้าใจ 3) สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม 4) ทรัพยากรสนับสนุน ได้แก่ งบประมาณ การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 59) และสำหรับผู้บริหารนั้นมีทรัพยากรทางการบริหาร (Administrative Resources) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเช่นกันว่า “คน” เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมากที่สุด (สร้อยตระกูล (ตีวยานนท์) อรรถมานะ, 2550: 180-183) เพราะนอกจากจะเป็นปัจจัยการผลิตแล้ว

ยังเป็นกลจักรสำคัญที่จะทำให้องค์การสามารถขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง เนื่องจากคนเป็นทรัพยากรเพียงอย่างเดียวที่ใช้แล้วไม่หมดไปแต่กลับทวีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญและมีแนวคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ (เจษฎา นกน้อย, 2552: คำนำ) สำหรับในสถานศึกษานั้นนับได้ว่าครูเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นผู้จัดการเรียนรู้และเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับเด็กนักเรียนโดยตรง นอกจากนั้นครูยังมีบทบาทในการกลมเกลียวจิตใจของเด็กนักเรียน ให้ใฝ่คุณธรรมและให้เยาวชนของชาติเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าแก่สังคมต่อไป (ธีรศักดิ์ อัครบวร, 2545: 75)

กลุ่มงานในสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การ เพราะงานทุกอย่างในองค์การจะต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อใช้ความรู้ความสามารถและความพยายามร่วมกันในการนำองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548: 1 38) นอกจากนี้กลุ่มเหล่านี้ยังช่วยให้ข้อมูลข่าวสารกระจาย

ไปอย่างรวดเร็ว และช่วยตอบสนองความต้องการ ส่วนบุคคลของบุคลากร เช่น ความต้องการทางสังคม ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการการยอมรับ (ณัฐชุตตา วิจิตรจามรี, 2553: 138) องค์กร จึงต้องคำนึงความต้องการของบุคลากรเพราะการตอบสนองความต้องการจะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว, 2551: 9)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการดังนี้

1. เพื่อทราบคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
2. เพื่อทราบความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 สามารถตอบคำถามของงานวิจัย ทั้งสามประการข้างต้นได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล มีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัย จึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ จากเอกสาร ข้อมูลทางสถิติ รายงานบทความต่างๆ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎี เพื่อเป็นข้อมูล ในการจัดทำโครงการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดสร้างเครื่องมือ นำเครื่องมือไปพัฒนาและตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ขอบกว้างของเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนดเป็นตัวอย่างในการวิจัย นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอผลการวิจัยต่อ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 จำนวน 53 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม จำนวน 12 แห่ง สถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 15 แห่ง สถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 5 แห่ง สถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 10 แห่ง และสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 11 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี และมีความเชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงประมาณการขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 แห่ง จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยจำแนกตามจังหวัด และใช้การสุ่มอย่างง่าย ในการเลือกสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง จำนวน 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 คน และ 2) พนักงานครูเทศบาล สถานศึกษาละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 192 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ จำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล (X_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ตามแนวคิดของดูบริน (DuBrin)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการของบุคลากร (Y_{tot}) ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ตามแนวคิดของแมคเคลแลนด (McClelland)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยการปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นำไปวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (index of item objective congruence) พิจารณาใช้ข้อคำถามเป็นรายข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูเทศบาล ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล

จังหวัดราชบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แห่ง รวม 32 คน

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) = .940

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จะวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลและความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 แห่ง ได้รับกลับคืนมา 44 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 91.67 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.73 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.36 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 73.86 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.91

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.41) แตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การออกแบบงานที่มีคุณค่า ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.39) กระบวนการที่มีประสิทธิผลภายในกลุ่ม ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.37) ความคุ้นเคยกับงาน เพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.37) งานและสิ่งตอบแทนที่พึงพอใจกัน ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.39) ความรู้สึกมีอำนาจ ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.42) องค์ประกอบกลุ่ม สิทธิและขนาดที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.42) ความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.37) การดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.48) และการสนับสนุนสำหรับกลุ่มงาน ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่าความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15, S.D. = 0.41) แตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความต้องการความสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 4.41, S.D.

= 0.34) ความต้องการความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.32) และความต้องการอำนาจ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.57)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่าคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคลากร (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .876 ($r_{xy} = .876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การออกแบบงานที่มีคุณค่า (X_1) มีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคลากร (Y_{tot}) มากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .897 ($r_{xy} = .897$) และความฉลาดทางอารมณ์ (X_5) มีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคลากร (Y_{tot}) น้อยที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .696 ($r_{xy} = .696$)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การออกแบบงานที่มีคุณค่า กระบวนการที่มีประสิทธิผลภายในกลุ่ม ความคุ้นเคยกับงาน เพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อม งานและสิ่งตอบแทนที่พึงพาค้ำค้ำกัน ความรู้ลึกมีอำนาจ องค์ประกอบกลุ่ม สิทธิและขนาดที่เหมาะสม ความฉลาดทางอารมณ์ การดำเนินการตาม

กระบวนการและขั้นตอน และการสนับสนุนสำหรับกลุ่มงาน

2. ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอำนาจ

3. คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การออกแบบงานที่มีคุณค่ากับความต้องการความสำเร็จมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด และความฉลาดทางอารมณ์กับความต้องการความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งมาก จึงมีการออกแบบงานที่ดี สามารถตัดลีนใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากฝ่ายบริหาร มีการพึ่งพาค้ำค้ำกันในการปฏิบัติงาน สมาชิกในกลุ่มงานมีความรู้ความสามารถและขนาดของกลุ่มงานเหมาะสมกับภาระงานที่กลุ่มได้รับมอบหมาย สมาชิกในกลุ่มสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีและใช้อารมณ์ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากสถานศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน มีกระบวนการภายในกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล กลุ่มงานดำเนินงานตามขั้นตอนและมีกระบวนการที่ชัดเจน รวมทั้งสมาชิกในกลุ่มงานมีความคุ้นเคยกับงาน

เพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เป็นอย่างดี จึงสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการศึกษาของ ลีริพร ทองจินดา (2545:บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัย ที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ครูสายผู้สอนในโรงเรียน เอมเมอริคและเบรนนิกมี เเจอร์ (Emmerik and Brennikmeijer 2009: abstract) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกัน มีความสำคัญต่อหน้าที่ของทีม และความสัมพันธ์ ระหว่างกันจะช่วยลดผลกระทบทางสังคมของกลุ่ม และจากการวิจัยของนฤนเนตร์ เหมขจร (2547: บทคัดย่อ) พบว่า ครูควรได้ออกแบบรูปแบบ การทำงานเองเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดีและ ประสบความสำเร็จ (Garudzo, Louis - Kusereka, 2005: abstract) พบว่า สภาพการปฏิบัติงานเป็น ปัจจัยแรกที่ทำให้ครู มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำ

2. ความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพ รวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความต้องการเหล่านี้มีความสำคัญและมีความจำเป็น ต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่มงาน โดยบุคลากร ในสถานศึกษามีความต้องการความสัมพันธ์อันดีกับ ผู้ร่วมงาน ความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการใช้ อำนาจของตนเอง ในการปฏิบัติงาน โดยความต้องการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความต้องการความสัมพันธ์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าการรักษา สัมพันธภาพอันดีกับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับมากที่สุดและจากธรรมชาติของสังคมไทยเป็นสังคม แห่งความเอื้ออารี และเป็นมิตรกับผู้อื่น มีการ ทักทายกันด้วยการยิ้มและทำความเคารพกันด้วย การไหว้ ซึ่งบุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติต่อกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคคลภายในสถานศึกษา ส่งผลให้การปฏิบัติ งานร่วมกันเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วและ

ราบรื่น และเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ปฏิบัติงาน พยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ให้ความรู้สึกของเพื่อนร่วมงาน และการยอมรับในตัวตนของกันและกัน และเนื่องจาก ลักษณะงานของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู เทศบาลเป็นงานที่ต้องพบปะผู้คนเป็นจำนวนมาก เช่น เด็กนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร หน่วยงาน ต้นสังกัดและชุมชนภายนอก จึงต้องเป็นผู้ที่มี มนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสถานการณ์ ต่างๆ ได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัตน์ ระวังภัย (2547: 95-98) ที่พบว่า ครูมีความต้องการ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสนับสนุนเอกสาร ตำราเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนและสื่อการสอน และสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณภา รัชตารมย์ (2547: บทคัดย่อ) ที่พบว่าเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึก พึงพอใจในการทำงานของครู สอดคล้องกับการศึกษา ของลีริพร ทองจินดา (2545: บทคัดย่อ) ที่พบว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูสายผู้สอน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ กลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ที่ 1 พบว่าคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผล (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคลากร (Y_{tot}) ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษา ท้องถิ่นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = .876 ($r_{xy} = .876$) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับนี้แสดงว่า กลุ่มงาน ที่มีประสิทธิผล มีคุณลักษณะที่ตอบสนองความ ต้องการของบุคลากรในการปฏิบัติงานร่วมกันภายใน สถานศึกษาได้ สำหรับบุคคลที่อยู่ในวัยทำงานนั้น งานเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชีวิตเป็นแหล่งสร้าง รายได้ สร้างมิตรภาพและสังคม รวมทั้งสร้างความ

ภาคภูมิใจจากความสำเร็จในผลงานของตนเอง หากสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานมีการออกแบบงานที่มีคุณค่า มีความชัดเจนในขอบเขตงาน สมาชิกในกลุ่มงานมีอำนาจตัดสินใจในงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างสมาชิกในการปฏิบัติงาน องค์กรประกอบและขนาดของกลุ่มงานเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ สมาชิกมีความฉลาดทางอารมณ์ สามารถใช้และแสดงอารมณ์ได้อย่างสร้างสรรค์ มีการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นจากสถานศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การดำเนินงานของกลุ่มงานเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอน รวมทั้งสมาชิกมีความคุ้นเคย กับงานเพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี คุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กลุ่มงานได้ร่วมกันกำหนดไว้ ซึ่งความสำเร็จจากการปฏิบัติงานนี้จะช่วยตอบสนองความต้องการของสมาชิกในกลุ่มงานได้ทั้งความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอำนาจ ประกอบกับการปฏิบัติงานร่วมกันของกลุ่มงานนั้น สมาชิกจะต้องช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกันในการปฏิบัติงาน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันนี้จะทำให้เกิดความผูกพันความเอื้ออาทรต่อกัน ทำให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกถึงความสนิทสนมคุ้นเคยกัน จึงสามารถตอบสนองความต้องการความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มงานได้ และผลสำเร็จจากงานที่ปฏิบัติร่วมกันสามารถตอบสนองความต้องการความสำเร็จได้ โดยที่สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและมีอำนาจในการตัดสินใจและควบคุมบังคับบัญชาตามขอบเขตงานที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับการตอบสนองความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. หน่วยงานบังคับบัญชา ควรส่งเสริมและพัฒนาการทำงานในลักษณะของกลุ่มงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ควรให้การสนับสนุน ข้อมูลข่าวสาร สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี การฝึกอบรมและทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูเทศบาล ส่วนด้านความต้องการนั้น บุคลากรในสถานศึกษามีความต้องการความสัมพันธ์มากที่สุด จึงควรจัดโครงการที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูเทศบาลได้มีโอกาสร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

2. สถานศึกษาควรมีนโยบายและข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพการทำงานเป็นกลุ่มงานภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีและตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษา

3. ในระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูเทศบาลควรมีข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนากระบวนการทำงานของกลุ่มงาน โดยพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกลุ่มงานที่มีประสิทธิผลกับความต้องการของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและการพัฒนาทีมงานในสถานศึกษา

3. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อทราบความต้องการของครู

การอ้างอิง

- เจษฎา นกน้อย. (2552). แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.พี.พี. (1991) จำกัด.
- ณัฐชุตดา วิจิตรจามรี. (2553). การสื่อสารในองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2545). ความเป็นครูไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ก. พลพิมพ์ (1996).
- นฤนเนตร์ เมฆขจร. (2547). ศึกษาความพอใจในงานของครูสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว. (2551). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). พฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior) : แบบทดสอบ & การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมองค์การ [Test and Organizational Behavior (OB) application] ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- วรรณภา รัชดารมย์. (2547). ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกพึงพอใจและความรู้สึกมั่นคงในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิรัตน์ ระวิงภัย. (2547). การบริหารสำนักการศึกษาตามความต้องการของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครนครปฐม. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริพร ทองจินดา. (2545). ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู : ศึกษากรณีข้าราชการครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนราธิวาส. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนา บริหารศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- Emmerik, Hetty Van., and Brinnikmeijer, Veerie. (2009). Deep – Level Similarity and Group Social Capital : Associations With Team Functioning. [Online], Retrieved June 25, 2011. from <http://sgr.sagepub.com/content/40/6/650.abstract>.
- Garudzo, Louis – Kusereka. (2005). Factors Influencing the Motivation of Zimbabwean Secondary School Teachers : An Education Management Perspective. [Online], Retrieved February 28, 2011. from <http://wwwlib.umi.com/dissertations/abstract>.